

Nguyễn Dương Liên
René (JJR62)

"Đại ca" or not "Đại ca" ... That's the problem...

Thời-gian gần đây, thường xuyên đều đều, Chú đã đọc trên mạng, hoặc thậm chí có nghe qua truyền-hình Việt-Nam VTV4 cái danh-từ Việt có nét "đổi mới", một danh-từ mà trong cái thời không đảo-ngược được đã qua, thời "bao cấp" (một uyển ngữ cho danh-từ : cộng-sản ; trong tiếng Ý : un eufemismo per la parola : comunismo), Chú chưa từng nghe hay đọc được .

-----&-----

Đó là danh-từ "Đại ca" .

-----&-----

Lạm-phát "Đại-ca" đã đem đến tình-hình này ...

Lạm-phát "đại-ca" như lạm-phát "tiến-sĩ" và "phó tiến-sĩ" ...

Vì vậy, vì Chú luôn-luôn thắc-mắc và tò-mò muốn biết thêm tất cả mọi thứ chuyện mới đến từ Việt-Nam, Chú đã cố gắng tìm hiểu gì thực sự là một vị " Đại-ca " và muốn tham-khảo đến nguồn gốc của danh-từ này .

Tất nhiên có anh Google Việt đến giúp Chú, lạy Chúa, lạy Trời vì Chú yêu thích học ngoại-ngữ và muốn tham-khảo tìm hiểu một tương đương với danh-từ tiếng Việt này :

Đại ca

Nghe oai thật !

Như vậy, trong tiếng Ý, tiếng Pháp hoặc tiếng Anh, danh-từ "Đại ca" phải dịch ra thế nào nhỉ ?

-----&-----

Về ngoại ngữ, một đại-ca là gì nhỉ ? Nó có ý-nghĩa gì , đen hay ... đỏ ?

-----&-----

Đó là thắc mắc trong đầu tuần tháng 6 năm Covid Tàu+ thứ 2 này của Chú .

-----&-----

đại-ca or not đại-ca, that's the problem ...that's the question ...

Trước tiên , đi lên mạng , khi phỏng vấn tuổi trẻ thì Google Việt mang lại cho €hú mấy câu trả lời vui vui này,

€hú cho đăng y như €hú đã đọc :

- đại ca là người anh lớn, người này là anh nên hát to nhất , to cực đại !
- đại ka là người anh của mấy đàn anh đó đúng hôn nè hihhi. cho 3 sao được hôn . thank chước nha hihhi
- đại ca là 1 anh đứng đầu trong gia đình hay băng nhóm XHD nào ý hoặc có thể là người có giọng ca lớn nhất. :))
- meocon đã trả lời : đại ca là người được uống bằng ca to nhất.
- Dai ca la chu Nam Cam do.
- Tử Hàn đã trả lời :

Đại = To, Đại ca = Ca to, mà cái Ca to là cái gì ý nhỉ Ca to = Bô To, Bô to là thứ mà mấy bé bé mẫu giáo hay ngồi ^v^

Rút cuộc , €hú đã đọc một câu trả lời xứng đáng nhất :Violetbaongoc đã trả lời :

Theo nghĩa Hán :

- Đại là lớn .
- Ca làđàn anh .

Không phải ca hát, cũng chẳng là cái ca .

Bạn không thấy trong phim cổ trang mấy cô nương hay gọi anh mình là "Ca Ca" đó .

Người anh lớn, người anh đứng đầu (anh cả , anh hai) là Đại Ca.

Đơn giản vậy thôi à.

....mấy cô nương hay gọi anh mình là "Ca Ca"

Về điều này €hú xin cho biết rằng : "fare la cacca" trong tiếng Ý là : đi cầu (cacca : phân), nhưng trong tuồng cải lương danh-từ "Ca Ca" để gọi Đại-ca là có thật sự .

Nếu người đại-ca thật trong xa-hội đen, hay đỏ , trong vùng sâu vùng xa của xa-hội người, mà hiểu biết tiếng Pháp hay tiếng Ý thì chàng này không thể thấy vui được khi người ta gọi mình là "Đại ca ca "Ca Ca to lớn...

(xem hình con chim "Đại Ca Ca " chú giới-thiệu cuối tuần ...

Allright , tới giờ này....€hú xin đi sâu hơn trong vấn-đề, trước tiên €hú đi hỏi bà xã Bích-Lan.

Lan ơi ! tôi đang nghiên-cứu đến danh-tu Đại-ca, xưa nay thời VNCH, Lan có bao giờ từng nghe danh-từ Đại-ca không ?

Bà trả lời :

" Trong tuồng cải-lương bà có nghe, đó là một nhân-vật trong ý-nghĩa không đẹp lắm mà có thể lực và "uy-tín" nhất trong một đám xấu nào đó.

Như Toto Riina trùm Mafia Ý nổi tiếng (cho) giết người, hiện thời đã qua đời rồi, sau lâu năm trong tù (tử sát) chung-thân Ý .

Nếu vậy thì Chú đi tham-khảo thêm trong cuốn tự-điển Hán-Việt Thiều-Chửu Chú có từ xưa trong từ sách của Chú.

"Đại" thì ai cũng thừa biết được nhờ tên xứ "Đại Việt" của Vua Lê-Lợi đã bình ngô ngay trong xứ mình cho xứ ta an-bình lại .

Nhưng "Ca" nghĩa là gì vậy ?

Và đúng như thế , "Ca" trong Hán-Việt có nghĩa là : "Anh; Em gọi anh là Ca ", thậm-chí cái chữ nho Chú đọc nó là chữ nho "Ge ge" 哥哥

(đọc: gờ gờ, có nghĩa là anh cả) của tiếng phổ-thông Trung-quốc Chú đã học 4 năm tại liceo Seneca đi Roma với bà giáo sư Trung-Quoc Li-Xiu-Lan.

Thế Chú mới suy nghĩ .

Yeaaaaah! It's the big brother! il grande fratello !

-----&-----

Vào Google translator, chữ nho này 大哥, (cho Đại Ca) mình nghe rõ phát-âm là "Tả gờ", phát-âm tương đương như "Đại Ca" .

Trong những tin-tức on-line của báo chí Việt-Nam, 1 người "đại-ca" thường-xuyên báo chí giới thiệu như 1 người xếp lưu-manh, bandito, mafioso, gangster, kẻ boss malavita ...

-----&-----

Nhưng chuyện nguồn gốc khác hẳn từ bên phía Tây-Phương, đặc biệt là từ phía Anh-Mỹ vì có 1 lý-do lịch-sử quốc tế .

Bây giờ Chú xin trình bày .

Một sự tham-khảo vớ vẩn về danh-từ "đại-ca" (chuyện cải lương...) đã đem Chú đến 1 kỷ-niệm xa xôi của một bộ phim Mỹ Chú đã xem trong những năm 70. Đó là bộ-phim Hoa-kỳ "The last tycoon" (1976 , năm khi Chú mới quen bà xã Huỳnh Thị Bích-Lan tại Roma)

Chú xin dịch cái tựa thành " Đại Ca cuối cùng ".

Tựa tiếng Ý bộ phim là "Gli ultimi fuochi" (đám lửa cuối cùng) và trong bộ phim đó, đóng vai chính là nam diễn-viên Mỹ rất nổi tiếng Robert De Niro, ông này trước kia đã đóng vai ông trùm Mafia Mỹ, Don Vito Corleone khi trẻ trong phim "Il padrino" number 2 (1974),The Godfather 2, phim về Mafia Hoa-kỳ gốc Sicilia, đến tứ thành-phố nhỏ Corleone .

Nhưng trong phim "The last Tycoon", ý-nghĩa của người "Tycoon" không phải là 1 Đại-Ca trong ý nghĩa xấu đen đỏ, mà chỉ là 1 vị General Manager (CEO) của hãng phim rất to lớn MGM Metro Goldwyn Mayer của Holywood, khi ông còn trẻ .

Tycoon (đọc : Tai Cùn) không phải là một danh từ thuần túy Anh-Mỹ đâu mà nó lấy gốc từ danh-từ Nhật-Bản "Tai Kun", Đại Ca trong văn-chương Hán-Việt .

-----&-----

Ai là người "Tai Kun" (Đại-Ca) trong lịch-sử quan-hệ ngoại-giao giữa Nhật-Bản và Hoa-Kỳ ?

Đây là câu trả lời đó lịch sử đã ghi chép .

Sự tham-khảo đến danh-từ Đại-Ca sẽ đem chúng ta đến bình-minh của quan hệ giữa 2 nước này.

"Tai Kun" là một danh-hiệu của Nhật-Bản cổ xưa thời-kỳ Edo (tên xưa của Tokyo, 1603-1867), để tôn trọng một vị lãnh-dao mà vị đó, một người Shogun (Trưởng Quân), dù có chủ quyền độc lập địa phương nhưng không có dòng máu triều-đình hoàng đế Nhật-Bản.

Nghĩa là "chúa tối-cao " hay "chỉ huy tối-cao".

Trong thời kỳ Edo, danh-từ "Tai Kun" này được sử dụng trong quan-hệ ngoại-giao để giới thiệu các Shogun (trưởng quân, vị trí như những chúa Trịnh hay chúa Nguyễn của thời kỳ Bắc-Nam phân-tranh trong lịch-sử Việt-Nam) của Nhật-Bản trong quan-hệ với nước ngoài.

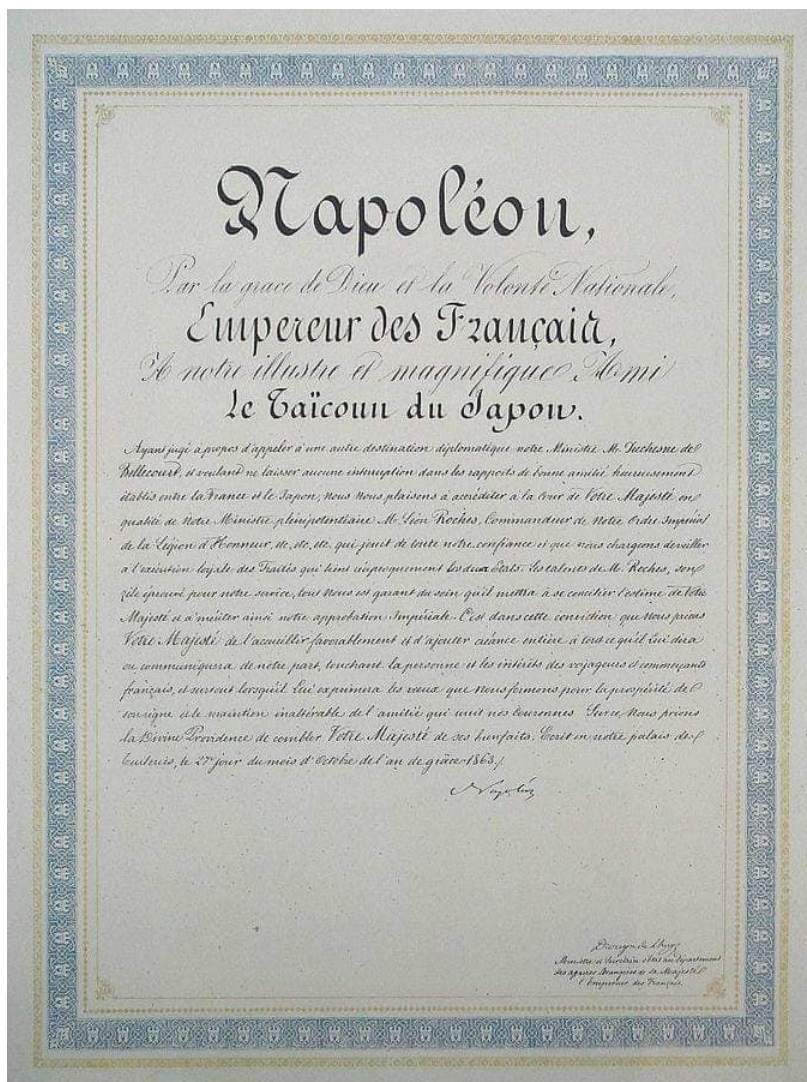
Đã là Shogun, vị này chắc chắn không thể tự xưng được mình là Hoàng-đế (Tenno), nhưng ông cũng không thể sử dụng thuật ngữ "Vua" (kokuō) khi gặp sứ-thần ngoại-quốc .

Kokuō (Vua) là bậc hạn được sử dụng cho các vị Vua của các quốc-gia hành-tinh của Trung-Quốc (như nước Việt-Nam thí dụ) mà những nước nhỏ này chính-thức nhận làm chư-hầu về mặt chính trị cho các hoàng-đế Trung-Hoa .

Vi vậy , nếu chú dịch sang tiếng Việt danh-từ này "Tai Kun", nó có 1 ý-nghĩa lịch-sử ngoại giao của Nhật-Bản , thì chú bắt buộc phải dùng danh từ gốc Hán

"Đại-Ca của Nhật-Bản" (Taicoon du Japon) như trong bức thư Nã-Phá-Luân đệ tam (Napoleone III, vị hoàng-đế Pháp này đã khai-mạc sự thuộc địa-hoá của Việt-Nam vào năm 1858) đã gửi cho ông Shogun Nhật-Bản khi muốn gửi một đại-sứ mới sang Nhật .

(Xem hình và đọc, trong tiếng Pháp, tài liệu ấy)

hình 1 : Bức thư Nã-Phá-Luân đệ tam (Napoleone III, vị hoàng-đế Pháp này đã khai-mạc sự thuộc địa-hóa của Việt-Nam vào năm 1858) đã gửi cho ông "Đại-Ca Nhật-Bản" (le Taicoun du Japon), nghĩa là vị Shogun (tướng quân) khi muốn gửi một đại-sứ mới sang Nhật .

-----&&&&-----

Sau đó , khi nhập vào xã hội Mỹ, thuật ngữ "Tai Kun" đã trở thành "Tycoon" và nó được sử dụng để gọi một ông chủ có nhiều thế-lực và rất giàu có của một hoặc nhiều lĩnh vực công nghiệp .

Tiếng Ý gọi là : "Un magnate" (đọc : un ma-nha-tê) như ông Rockefeller hay ông Bill Gates thí dụ .

-----&-----

Thế thì danh-tu Taikun của Nhật-Bản là một danh-tu xuất từ xứ Trung-Quốc và nó đã trở thành "Tycoon" trong giới Tây-phương, được sử dụng trong nền kinh tế toàn-cầu hiện nay cho một số lãnh đạo doanh-nghiệp có sức-mạnh hơn người đứng đầu của các quốc-gia .

Danh-từ này "Tai Kun" sang Mỹ lúc nào, nhập vào văn-hóa Mỹ lúc nào nhỉ ?

-----&-----

Đó là vào thời Phó Đề đốc Matthew C. Perry (1784-1858), người đã mở đường vào Nhật-Bản cho phương Tây vào năm 1854.

Perry tiến hành các cuộc đàm phán của mình với các Shogun (Tướng Quân), lần đầu tiên ông nhầm tưởng rằng Shogun là Hoàng-đế !

Trong thực tế, Shogun đã cai trị Nhật-Bản, mặc dù ông được cho là đại-diện cho Hoàng-đế .

Danh-từ "Taikun" đã được đưa vào Hoa-Kỳ sau chuyến thăm của Perry .

Khi về thăm những thành-viên nội-các của Tổng Thống Abraham Lincoln, ông Perry đùa sử-dụng chức "Tai Kun" đặt riêng cho Tổng thống biệt danh triu mến đó .

Từ lúc đó , sớm danh-từ "Tai Kun" đã được sử dụng cho những nhà lãnh-đạo kinh-doanh và ngành công-nghiệp lớn như JP Morgan, người thực-sự đã có thể nắm giữ nhiều quyền-lực hơn so với nhiều hoàng-tử hay tổng thống .

hình 2 : Phó Đề đốc Matthew C. Perry (1784-1858), người đã mở đường vào Nhật-Bản cho phương Tây vào năm 1854.

Bốn năm sau , vào năm 1858, Pháp gửi thuyền quân-sự đến Đà-Nẵng (Pháp gọi là Tourane) bắt đầu thuộc địa hoá Việt-Nam.

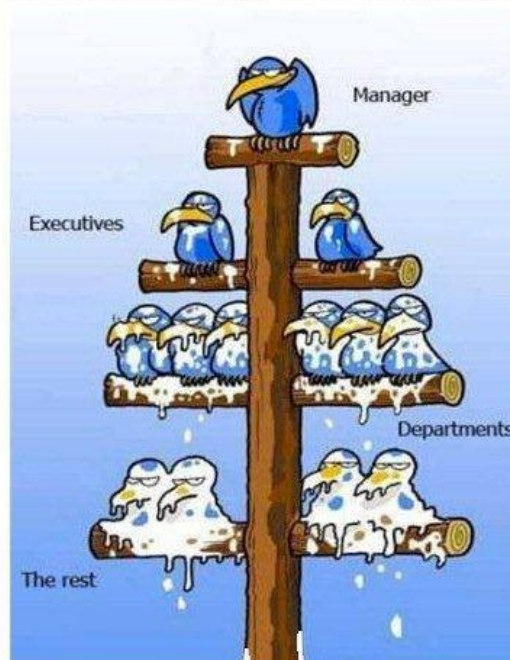
Rút cuộc, nếu theo ý-nghĩa cải lương Việt-Nam thì "đại ca" mình có thể dịch sang tiếng Ý bằng "capo banda", nhưng theo ý-nghĩa Tây thì Ý gọi là "un magnate" (phát âm : ùn ma-nhà-tớ), uno Tycoon vì cái danh từ này cũng đã vào tiếng Ý hay Pháp rồi nhưng không tất cả mọi người đều hiểu biết được một vị "Tycoon" là gì đâu .

Để kết-thúc vui-vẽ về sự tham-khảo của Chú, hôm đầu tuần tháng 6 năm Covid thứ hai 2021 này về danh-từ "đại ca", trong đầu tuần này, Chú xin giới-thiệu hình (trong bình luận... chỉ sợ

làm ...đơ bản bài phong phú original này của Chú), những thứ chim đại-bàng "đại ca ca", thứ chim chuyên-môn "sản-xuất" đại-phân

Mai visto una "flow chart" più chiara!

Quando i "piani alti" guardano in giù vedono solo merda;
Quando i livelli bassi guardano in alto vedono solo facce da culo...

hình 3 : (trong bình luận) Chim đại-bàng "đại ca ca" , thứ chim chuyên-môn "sản-xuất" đại-phân (Xin xem hình trong bình luận...)

Đây có thể là số mệnh đen hay đỏ của tuổi trẻ mai nay, khi họ sẽ gia-nhập vào 1 company có trên đỉnh-cao đầu mình, 1 vị "đại-bàng đại ca ca" vô trách-nhiệm, bất tế-nhị

hình 4 : Hôn tay bố già... đây là nợ hôn của Mafia Ý..Bacia le mani....
